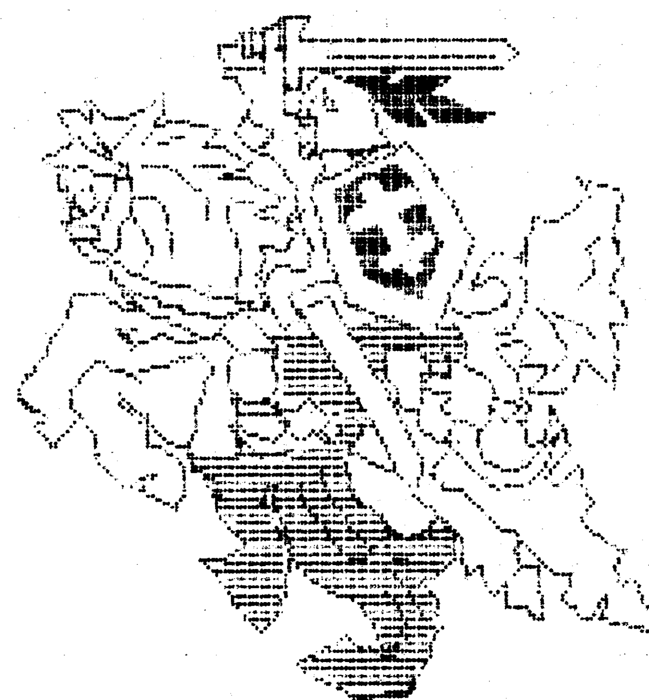
" Жыве Беларусь ! "

"...Біце у сэрцы іх,біце мячамі,
не давайце чужынцамі быць... "
Максім Багдановіч

РОКАШ

№ 12 Газета Прыазерскай гарадской рады Т Б М імя Францішка Скарыны ліпень 1992 г.
(Джэзказганская вобл. Казахстан).

Ш А Н О У Н Ы Я С Я Б Р Ы .

У чарговы раз рэдакцыя "Рокаша" звяртаецца да сваіх чытачоу. Пяць месяцау "Рокаш" не выходзіу.Прычына у тым,што рэдактар знаходзіуся на сесіі у акадэміі,а у яго адсутнасць газета у чарговы раз была забаронена.Але за гэты час не заглохла нацыянальнае жыцце у Прыазерску,завершана праца і хоць абмежаваным накладам, але выдадзены "Шыхтовы статут беларускага войска" у поуным аб'еме.

Працягваліся заняткі і паспяхова завершаны другі навучальны год у беларускай нядзельнай школе г.Прыазерска.Адкрыта беларуская надзельная школа у г.Цвер. Падрхытаваны умовы для яе самастойнага існавання .Ідзе праца над "Расейска-беларускім тэрміналагічным вайсковым слоунікам " і "Статутам гарнізоннай і вартавой службы ".

Беларускія дзеткі прынялі удзел у конкурсе на веданне гісторыі Беларусі, наладжаным культурным асяродкам " Беларусь" г.Алма-Аты і занялі: Максім Суднік 3 -е , а Лена Бязрукава 8-е месцы.

А зараз мы аднауляем выданне " Рокаша ".Загадзя просім прабачэння за якасць , таму што рэдакцыя страціла усіх тэхнічных працаунікоу і фактычна разам з падрыхтоукай 12-га нумара будзе ісці навучанне тэхнічнага персаналу .І тым не менш, праца працягваецца і

Жыве Беларусь!

Новыя імёны у "РОКАШЫ".

Лена Бязрукава.

Лене 14 гадоу. З пяці гадоу жыла яна за межамі Беларусі (пад Масквой і у Казахстане) У 1990 і 1991 гадах займалася у Прыазерскай беларускай нядзельнай школе. У пачатку 1992 года пераехала у Менск. Скончыла 9 класау.

НАСТАЛЬГІЯ.

Не у першы раз пра дапамогу молім,
Не у першы раз ніхто не чуе нас,
Як хочацца сапрауднай , светлай волі,
Як хочацца вярнуцца нам да вас !

А вам не зразумець , як за мяжою
Сваей Радзімы , матухны сваей
Сцякае сэрца цяжкаю тугою,
І вусны шэпчуць модлы толькі ей.

Не бачна вам , як хочам мы вярнуцца,
Штодзень пра гэта летуценім мы .
Дай Бог пад воляй лесу не сагнуцца ,
Дай Бог сустрэцца шчэ у жыцці зямным .

НАША МОВА .

На гэтай мове размауляли продкі ,
Спявалі маці калыханкі дзецям ,
Гучала мова і прыгожа , і салодка ,
І не было нам лепшай ва усім свеце.

А потым мову гэтую забылі ,
Да нас прыйшлі здалек чужыя словы ,
Яны у жыцці нам роднае змянілі ,
Але не знікла у нашых сэрцах мова .

Яна у лугах квітнела першай кветкай ,
Яна гучала чыстым сінім небам ,
Душой яе заусёды чулі дзеткі ,
Ніякай іншай мовы нам не трэба .

БЕЛАРУСЬ.

Крышталъныя росы у красуючых травах ,
Спеу птушак вясёлы у зяленых дубравах ,
Ружовыя кветкі каштанау карункі,
Спрадвечныя маці-прыроды малюнкі.
І поуныя сінню-блакітам нябесы,
З палямі, барамі з'яднаныя лесы.
Духмяныя роднае вескі адрыны,
Суніцы, чарніцы, брусніцы, ажыны...

ПРАБЛЕМЫ ВОЙСКА - ПРАБЛЕМЫ ДЗЯРЖАВЫ .

Час. Яго вялікасць Час, адзіны магчымы і існуючы вечны рухавік Сусвету вывеу нашу Бацькаушчыну, нашу Беларусь на новы узровень нацыянальнага і дзяржаунага жыцця .Тое, пра што марылі дзесяткі пакаленняу беларусау, тое, пра што гаварыу БНФ некалькі гадоу назад ,тое, пра што з нумара у нумар пісала нацыянальная прэса, стала явай. Беларусь мае незалежнасць , мае свае грошы , хоць пакуль рублі, але свае,хоць з зайцамі , але свае ,Беларусь мае, нарэшце, свае войска, той атрыбут дзяржавы , без якога сама дзяржава на сення і існаваць не можа.

Разам з тым вырашэнне праблемы стварэння уласнага войска вывела на цэлы шэраг праблем зусім іншага роду.

Каб зразумець гэтыя праблемы , неабходна разгледзець агульны стан беларускага войска , стан беларускай дзяржавы і нацыі .

Стан дзяржавы.

Юрыдычна Беларусь-незалежная дзяржава.Фактычна яна працягвае заставацца у жорсткай эканамічай,палітычнай і ваеннай залежнасці ад Расіі . Захоуваецца сітуацыя часоу Кацярыны II, пры якой , калі у Маскве толькі чыхнуць , то уся Беларусь паспявае нават не насмаркам , а грыпам перахварэць, бо імперскі вірус мае для сябе на Беларусі самае спрыяльнае асяроддзе. Кожная эканамічная авантура у Расіі выклікае ліхаманку усей беларускай эканомікі і сацыяльнай стабільнасці. І не віна у гэтым Кебіча ці Шушкевіча , а бяда .Віна у іншым. Віна у павольнасці , з якой нашае кіраунiцтва шукае шляхі для стварэння замкнутых эканамічных цыклау , пазбаулення ад энергаемкіх і металаемкіх вытворчасцяу , для інтэграцыі у Еурапейскую супольнасць дзяржау . Пазбавіцца ад Расіiскай манаполіі на сыравіну-вось адна з найгалоунейшых задач і пакуль яна не будзе вырашана, датуль мы будзем цярпець прыгнет па усіх напрамках .

Стан нацыі .

Юрыдычна на Беларусі жыве беларускі народ,які прынамсі на 80 працэнтау складаецца з беларусау. Фактычна гэта дзесяць мільенау людзей,якія у большасці свaей народам сябе не усведамляюць, адзінай цэльнай супольнасцю не усведамляюць. І у большасці выпадкау гэта таксама не віна , а бяда . Стагоддзямі працягвалася вынішчэнне лепшых , разумнейшых, шляхетнейшых сыноу беларускай нацыі. У жывых засталіся або тыя ,хто не уяуляу небяспекі пануючым уладам , або тыя , хто перабег на бок гэтых уладау і , як некалі янычары , душыу уласны народ. Вось тыя дзве састауныя часткі , з якіх фармуецца сення беларуская нацыя. Зразумець гэта-значыць зразумець велічнасць задач , якія стаяць перад беларускім нацыянальным рухам .

Стан войска.

Юрыдычна Беларусь узяла пад сваю юрысдыкцыю усе Узброеныя Сілы на сваей тырыторыі акрамя частак ракетных войск стратэгічнага прызначэння.Утвораны Узброеныя Сілы Рэспублікі Беларусь, Міністэрства абароны. Фактычна Узброеныя Сілы Рэспублікі Беларусь-гэта Беларуская вайсковая акруга пад новай шыльдай. 80 працэнтау афіцэрау у гэтым войску не беларусы. Ніводзін афіцэр ці генерал не прыняу прысягу на вернасць Рэспубліцы Беларусь. Колькасць войск на Беларусі удвая ,а то і больш перавышае тую , якую Беларусь можа утрымаць ,а на Беларусь працягваюць выводзіць войскі з Германіі (адных афіцэрау да 7 тысяч). За межамі Беларусі знаходзіцца 40 тысяч афіцэрау ураджэнцау Беларусі,якія мараць вярнуцца на Бацькаушчыну і служыць Беларусі. Беларускае войска зараз поунасцю рускамоунае, няма ні нацыянльнай сімволікі , ні адзнак, ні статутау,ні нармальных законау. Безумоуна пагадзіцца з такім станам нельга , бо,калі мы ужо ускладаем на карак беларускаму народу такі гнет , як войска, то мусім быць упэунены, што яно будзе служыць гэтаму народу, ахоуваць яго і бараніць . Таму мы мусім ператварыць былую акругу у нацыянальнае па духу , зместу і форме Беларускае войска . І нельга пагадзіцца са сцвярджэннямі , што Беларусь не мае , вайсковай традыцi. Гэтай традыцыі не менш,як 1000 гадоу,у тым ліку мы маем і найноушую часоу БНР, БКА, Беларускага вызвольнага фронту.Застаецца прымяніць гэтую традыцыю і правесці у жыцце.Але усе гэта нельга ужо зрабіць на аматарскім узроуні.Гэта павінна рабіцца на узроуні дзяржауным. Таму мы павінны мець некалькі дзяржауных праграм.

1. Дзяржауная праграма стварэння Беларускага Войска.
2. Дзяржауная праграма канверсіі .
3. Дзяржауная праграма вяртання беларускіх вайскоуцау на Радзіму.
4. Дзяржауная праграма беларусізацыі войска .
5. Дзяржауная праграма забеспячэння сацыяльнай абароненасці вайскоуцау.

Што павінны прадугледзець гэтыя праграмы?

Не разглядаючы дасканала кожную з іх, закранем толькі галоуныя аспекты, пачаушы з дзяржаунай праграмы беларусізацыі войска. На нашу думку тут неабходна наступнае.

1. Прывесці усіх афіцэрау і генералау да прысягі на вернасць Рэспубліцы Беларусь, г.зн. замацаваць юрыдычна адказнасць кожнага за вынікі яго службовай дзейнасці у Беларускім Войску. І не можа быць ніякіх спасылак на тое, што адну прысягу ужо прымалі. Калісці прысягалі кожнаму новаму цару, а мы маем новую дзяржаву.
2. Прывесці да прысягі усіх вайскоуцау запасу, як афіцэрау, генералау, так і шараговых.
3. Тэрмінова распрацаваць і увесці статуты на беларускай мове.
4. Тэрмінова распрацаваць і прыняць нацыянальную вайсковую сімволіку.
5. Правесці урачыстае уручэнне баявых штандарау.
6. Стварыць сістэму нацыянальна-патрыятычнага выхавання.
7. Стварыць сістэму пераходу на беларускую мову і т.д.

Пачаць жа безумоуна трэба са стварэння аддзела па беларусізацыі у Міністэрстве абароны і па відах Узброеных Сіл. Пры гэтым і гэты аддзел і расстаноука кадрау павінны быць перададзены пад кантроль адзінай вайсковай патрыятычнай арганізацыі-Беларускаму згуртаванню вайскоуцау. БЗВ з'яуляецца не палітычнай, грамадскай, патрыятычнай арганізацыяй і таму зможа прыцягнуць да працы у Беларускім Войску любую арганізацыю ці то ТБМ, ці "Бацькаушчыну" ці "Спадчыну" і г.д., зможа аб'яднаць усе сілы, як мы бачым, на карысць Беларускаму Войску.

Тады мы зможам ператварыць ідэялогію нацыянальнага патрыятызму у тую сілу, якая забяспечыць нам, як выхаванне, так і умацаванне вайсковай дысцыпліны, павышэнне узроуню баявой падрыхтоукі.

Ідэялогія нацыянальнага патрыятызму павінна запоуніць тую нішу, якая вызвалілася разам з адмовай ад камуністычнай ідэялогіі. Зрабіць гэта трэба як мага хутчэй, паколькі стан нацыі не дае магчымасці спадзявацца на развіцце у хуткім часе гэтага патрыятызму у грамадстве. Дарэчы на эміграцыі беларускі нацыянальны патрыятызм развіты значна лепей і прамы абавязак беларускай дзяржавы зрабіць усе магчымае, каб вярнуць дадому афіцэрау-патрыетау. Большасць з іх гатова пайсці з паніжэннем на некальні ступеняу, вялікая частка гатова звольніцца, але звольніцца у Беларусі, шмат хто не патрабуе ні пенсій, ні кватэр, нічога, адно права вярнуцца. Святы абавязак беларускай дзяржавы вярнуць сваіх дзяцей, злачынствам будзе кінуць іх за межамі у якасці гною для чужых культур.

Дзеля пераходу на беларускую мову неабходна:

1. Стварыць кафедры беларусазнауства у вайсовых вучылішчах, дзе б вывучаліся беларуская мова, літаратура, гісторыя, культура.
2. Стварыць курсы перападрыхтоукі афіцэрскага складу з мэтай пераводу яго на беларускую мову.
3. Увесці інстытут афіцэрау-філолагау для забеспячэння на пераходным этапе беларусізацыі рускамоунага вайсковага асяроддзя.
4. Выдаць статуты на беларускай мове і расейска-беларускі тэрміналагічны вайсковы слоунік. На базе гэтага перавесці штодзенную дзейнасць войска на беларускую мову.
5. Выдаць баявыя статуты, кіраунцтвы і настауленні па баявой рабоце на беларускай мове.
6. Выдаць тапаграфічныя карты на беларускай мове.
7. Пры частках адкрыць нядзельныя школы і курсы беларускай мовы.
8. Перавесці увесь вайсковы друк на беларускую мову.
9. Перавесці выкладанне у вайсковых вучылішчах, на вайсковых кафедрах і у школах на беларускую мову.

Безумоуна узнікнуць іншыя задачы, але у тым жа разрэзе. Такім чынам, падрабязны разгляд праблем беларусізацыі войска выводзіць на адзіную выснову: калі мы хочам мець свае Беларускае войска, мы павінны развязаць гэтую праблему на дзяржауным узроуні.

Яраслау Грынькевіч.

Калі быць паслядоуным

(адносіны беларускіх грамадскіх арганізацый у Казахстане да казахскага нацыянальнага руху.)

Праца беларускіх грамадскіх, культурна-асветніцкіх і дабрачынных арганізацый у Казахстане адбываецца на фоне умацнення нацыянальнай свядомасці казахскага народа, росту казахскага нацыянальнага руху. Не сакрэт, што становішча казахскай нацыі, яе стан вельмі нагадвае стан нацыі беларускай, хаця і мае свае асаблівасці. Агульнае у нас тое, што стан гэты гаротны. На дадзены момант казахі складаюць у Казахстане 37 п-у насельніцтва, г.зн. знаходзяцца у меншасці на уласнай Радзіме. Незайздросна выглядае справа з мовай, культурай, адукацыяй. Дарэчы, гісторыя казахскага тэатра напісана беларускай на рускай мове. Напэуна у Беларусі гэтак жа. Прауда ёсць у казахау і перавага перад намі. У іх ёсць моуны бар'ер. На іх баку і царква, значэнне якой ва усім мусульманскім свеце рэзка вырасла, у той час, як беларуская нацыя разарвана і верамі. Ёсць у іх і свае чыста казахскія праблемы, гэта - спадчына сярэднявечча, падзел нацыі на тры нераунапраўныя джузы. Такім чынам шлях казахскага нацыянальнага руху мае не менш калдобін і перашкод чым наш. Адной з такіх перашкод з'явілася і створаная нядауна рускамоуная апазіцыя у казахскім парламенце. Таму паустала пытанне пра тое, як мы павінны ставіцца да гэтых дзвюх сілау, сутыкненне якіх непазбежна. Для адказу на гэтае пытанне трэба было б разглядзець галоуныя задачы, якія вырашае кожная з сілау.

Казахскі нацыянальны рух ставіць мэтай дасягненне поунай юрыдычнай і фактычнай незалежнасці, адраджэнне мовы, культуры, нацыянальных традыцый. Ён паслядоуна ідзе па добра вядомай дарозе і будзе імкнуцца і да сваіх грошай, і да свайго войска, і да поунага кантролю усёй сваёй тэрыторыі.

Рускамоуная апазіцыя, разыгрываючы карту паунОчных абласцей будзе імкнуцца захаваць, як мага мацнейшую залежнасць Казахстана ад Расіі, ператварыць Казахстан у расійскі дамініён, а, калі б удалося, то і у калонію.

Таму пры такіх пазіцыях становіцца абсалютна ясным, што усе беларускія арганізацыі Казахстана, а таксама беларусы-грамадскія і палітычныя дзеячы Казахстана у гэтай сітуацыі павінны стаць на бок казахскага нацыянальнага руху і разарваць усе кантакты з рускамоунай апазіцыяй. Калі мы павялі барацьбу за нацыянальнае вызваленне нашай Бацькаушчыны, то ніякім чынам не можам супрацьдзейнічаць нацыянальнаму вызваленню якога-небудзь народа.

Трэба быць паслядоуным.

Вацлау Сярпінскі

ПРАГРАМНАЯ ЗАЯВА АРГАНІЗАЦЫІ " ВЫБРАНЕЦКІЯ ШЫХТЫ "

1. " ВЫБРАНЦЫ "

Гістарычныя выбранцы - ваенна-служывая група сялян у Вялікім Княстве Літоускім у 16-18 ст. Выбранецкая пяхота набіралася у каралеускіх маентках з разліку 1 выбранец ад 20 жыхароу. За сваю службу выбранец і яго сем'я вызваляліся ад усіх павіннасцяу.

Сучасныя выбранцы аб'ядноуваюцца праз грамадскую арганізацыю, якая ставіць перад сабой задачу выпрацоукі і рэалізацыі уласных падыходау да вырашэння праблемау, якія стаяць ці паустануць перад этнасам з мэтай абароны ягоных спрадвечных духоуных каштоунасцяу, гістарычна - прыроднага патэнцыялу.

2. Беларуская Літва.

Вялікае Княства Літоускае-магутная краіна, якая існавала на нашых этнічных землях у 14-18 ст.ст. знішчаная праз шматгадовую метадычную варожую палітыку заходніх, усходніх ды паудзенных суседзяу.

Захаванне старажытных духоуных ідэалау, сінтэз натуральных традыцый некалькіх этнічна блізкіх народау і, як вынік-росквіт культуры духу, дойлідства, ваярскага майстэрства, маральная і практычная праверка натуральнасьці жаурусніхау-галоуныя набыткі сярэднявечнай ліцьвінскай дзяржавы.

Дзеля пераемнасці гістарычнай, культурнай і нацыянальнай традыцыі, а таксама абапіраючыся на гісторыю развіцця этнасу - і дзяржауных структур на нашай этнічнай тэрыторыі выбранцы выступаюць за вяртанне ва ужытак гістарычнага і дзяржаунага тэрміну "Літва". У прыватнасці, назву сучаснае Рэспублікі БЕЛАРУСЬ прапануецца замяніць на " Беларуская Літва ".

3. Палітыка і эканоміка.

Выбранцы лічаць вялікай дзяржаунай мудрасцю продкау заканадаучае замацаванне праз Статуты Вялікага Княства Літоускага за карэннымі жыхарамі краіны выключнага права прыватнае уласнасці на зямлю і займання дзяржауных пасад. Гісторыя сведчыць, што, калі зямля і пасады у дзяржауных органах занятыя людзьмі, якія не адчуваюць сваёй кроунай повязі з нашай зямлёй і нашым народам, паунацэннае развіцце этнасу увесь час знаходзіцца пад пагрозай.

Таму і у сучаснай беларускай дзяржаве права прыватнае уласнасці на зямлю і на займанне пасадау у органах дзяржаунае улады і структуры нацыянальнае абароны павінна быць замацавана выключна за карэннымі жыхарамі Беларусі (Беларускае Літвы).

II

Як ампутацыя часткі жывога арганізму наносіць шкоду усяму арганізму, так і адрыу ад беларускае этнічнае тэрыторыі любой яе часткі наносіць шкоду паунавартаснаму развіццю беларускага этнасу. Выбранцы лічаць, што здаровае, стабільнае развіцце нацыі, цэльнае скарыстанне нацыянальнага патэнцыялу магчымыя толькі пры лучнасці усіх беларускіх этнічных земляу.

III

Выбранцы падтрымліваюць нацыянальную буржуазію, якая уважае за свой клопат стварэнне незалежнае нацыянальнае эканомікі.

Адначасова выступаюць супраць тае буржуазіі, драпежніцкая сутнасць якой выяуляецца у нядбайных адносінах да матар'яльных каштоунасцяу, грэбаванні духоунай спадчынай Беларусі (Бел. Літвы), якая служыць інтарэсам уласнага узбагачэння, ператвараючы беларусау у нацыю парабкау, а нашую зямлю - у міжнародную звалку прамысловых адходау і экалагічна шкодных рэчывау.

4. ЗДАРОУЕ НАЦЫІ.

I.

Выжыванне этнасу пасля экалагічна бяздарнага дзяржаунага кіраунцтва часоу СССР-ыі (эпагей-Чарнобыльскі выбух)-маральны і практычны клопат выбранцоу у сферы экалогіі.

Выбранцы патрабуюць стварэння дзейснае сістэмы аховы натуральнага наваколля, традыцыйнага прыроднага ландшафту, якія з'яуляюцца неад'емнай часткай этнічнага быцця народа.

II

Галоуны прынцып падыходу выбранцоу да вырашэння чарнобыльскіх праблем, рэалізацыі адпаведных праграмау ёсць захаванне здаровага этнасу, а не інтарэсы функцыянавання вытворчасці.

5. КУЛЬТУРА І НАЦЫЯНАЛЬНЫ ДУХ.

I

Тэрытарыяльная акупацыя, вынішчэнне традыцый, мовы, помнікау матэрыяльнае і духоунае культуры, навязванне чужое ментальнасці прывялі да панавання на нашай зямлі элементарнага бязкультур'я, а сярод беларусау-комплексу нацыянальнае і чалавечае непаунавартасці, стварыушы глебу для прышчаплення неуласцівых нашаму этнасу кшталтау культуры, тым самым штурхаючы яго да далейшай дэградацыі.

II

Выбранцы лічаць, што фінансаванне нацыянальных культурных праграм павінна быць для Беларускае дзяржавы першачарговым і прыярытэтным.

Таксама выбранцы распрацоуваюць, прапаноуваюць і рэалізуюць уласныя культурныя праграмы і праекты.

III

З мэтай аказання рознабаковае дапамогі у сферы нацыянальнае культуры, адукацыі, выхавання, а таксама наладжвання узаемавыгаднага эканамічнага супрацоуніцтва выбранцы падтрымліваюць шчыльныя сувязі з беларускімі арганізацыямі за межамі Беларусі (Беларускае Літвы).

IV

Асаблівая увага выбранцоу звернута на лёс 40 тысяч афіцэраубеларусау, што апынуліся за межамі Бацькаушчыны.

Дзяржава павінна забяспечыць вяртанне на Радзіму сваіх патрыетау і іхную інтэграцыю у беларускае грамадства шляхам правядзення дакладнай нацыянальнай кадравай палітыкі у Беларускім Войску і далучэннем да працэсу прыватызацыі у Рэспубліцы.

V

Выбранцы аднауляюць і актыуна скарыстоуваюць старажытную вынікоуую сістэму нацыянальнага упрыгожвання, дзякуючы якой захаваныя ад вынішчэння наш этнас і ягоныя этнічныя асаблівасці.

VI

Апошнім часам назіраецца актывізацыя рэлігійнае і культурнае экспансіі суседзяу, скіраванай на разбурэнне беларускага этнасу. Бяздзейнасць у гэтае прычыны урадавых органау Рэспублікі Беларусь выклікае рашучы пратэст і жаданне дзейнасці.

Адрас для кантакту: Менск-47, п/с 454, 220047, Беларусь.

Палкоунік Уладзімір Шнэк.
Начальнік Галоунага Штабу Беларускага
Вызвольнага Фронту.

Г І С Т О Р Ы Я   Б. К. А.

(Працяг. Пачатак у N 11)

Як-жа успрымаліся сходамі прамовы прэзідэнта?Цяжка гэта апісаць,але паспрабую: людзі слухалі затаіушы подых.Спачатку з недаверам і асцярогай, потым з захапленнем і пачуццем гонару. У шмат якіх месцах прамовы,людзі ускоплівалiся з рукаплясканнямі. Са слязамі радасці на вачах, віншавалі адзін другога,абдымаліся,пацiскалі рукі, доуга не хацелі разыходзіцца пасля заканчэння сходу.Клічы"Жыве Беларусь!" і "Слава Прэзідэнту!"громам лунaлі у паветры. Я-гэтаму сведка. Ніколі, ні перад гэтым,ні пасля гэтага я не назірау такога шчырага уздыму народных пачуццяу.Тут быу сапрауды Народ: і сяляне, і настаунікі,і працаунікі і артысты,і вучні,і паліцыянты,і лекары, і гэтак далей . Хадзілі пазней чуткі, што былі нават і партызаны.

Зараз,55 гадоу пазней,як прыпомніцца гэты сход у Слуцку,грудзі напауняе пачуцце гонару,веры у будучыню і смагі да вызвольнай працы. Гэта быу Алімп Беларускага адраджэння.Гэта быу Трымф дабра над цемрай паняволяння!

Доуга пасля гэта сходу,людзі гутарылі аб новых надзеях і будавалі планы на будучыню. Сяляне развезлі перказы прамовы прэзідэнта у самыя аддаленныя мястэчкі і вескі. І народ чакау.

Адразу пасля падарожжа па Беларускіх гарадах прэзідэнта БЦР заключаецца умова з нямецкімі акупацыйнымі уладамі,што БЦР бярэцца сфармаваць Беларускае Войска,але толькі дзеля абароны Беларускай Рэспублікі і беларускага народа. Ні у якіх іншых канфліктах,ці рэйдах па за межамі Беларусі Беларускае Войска не будз прымаць удзелу. Немцы пагаджаюцца і падпісваюць дамову. Па гэтай самай дамове немцы абавязуюцца даставіць для Беларускай Краевай Абароны зброю і амуніцыю, паколькі Беларусь яшчэ не мае свае абароннай прамысловасці.

Вайсковаму аддзелу БЦР,на чало якога быу вызначаны былы капітан польскай арміі Францішак Кушаль,даручаецца распачаць фармаванне Беларускай Краевай Абароны, ды прыступіць да паспешнай падрыхтоукі да усеагульнай мабілізацыі.

Вызначаюцца Акруговыя Начальнікі БКА, на якіх ускладаецца абавязак стварыць Акруговыя Штабы БКА з мясцовых былых афіцэрау і прыемные мабілізацыйныя камісіі.У Менску, з Адзелу вайсковых спрау БЦР,утвараецца Галоунае кіраунiцтва БКА.Пачынаецца распрацоука статутау,уніформы,адзнакау БКА.Утвараецца Афіцэрская Школа БКА і падафіцэрскія курсы,пакуль-што толькі у стане арганізацыі.Адчыняецца школа перападрыхтоукі афіцэрау і падафіцэрау.І нарэшце,6 Сакавіка 1944 году выходзіць загад Прэзідэнта БЦР аб усеагульнай мабілізацыі.Па гэтаму загаду,выклікаюцца на прызыуныя пункты усе афіцэры і падафіцэры былых армій:савецкай,польскай і старацарскай, на дзень 7 сакавіка 1944 году,у веку-афіцэры да 57 гадоу, падафіцэры да 55 гадоу.Адначасна, выклікаецца усе мужчынскае насельніцтва Беларусі народжанае у гадах ад 1908 да 1924 гг. на дзень 10 сакавіка 1944 году.

Цяпер настау час трывогі і перажыванняу,надзей і сумненняу У Цэнтральнай Радзе чакалі затаіушы подых,стаяла пытанне:Як адгукнецца беларускі народ на гэты заклік? Падтрымае ці не?

І вось,ужо па паудні 10-га сакавіка,у Галоунае Кіраунiцтва БКА сталі паступаць першыя весткі з мабілізацыйных пунктау. Неспадзяваная,годная падзіву нацыянальная свядомасць беларускай моладзі здзівіла усіх.Перавысіла усе,самыя лепшыя спадзяванні:прызыуныя пункты перапоунены!Значыць: Жыве Беларусь! хоча беларус змагацца за сваю волю і лепшую долю.А новыя весткі яшчэ лепшыя:людзі прыяжджаюць нават з тых раёнау, у якія не сягала улада БЦР, з тых раёнау, якія былі поунасцю апанаваныя савецкай партызанкай.Прыходзілі і прыяжджалі афіцэры і падафіцэры самых разнастайных армій,самых розных узростау.

Патаемнымі сцежкамі,абыходзячы партызанская заслоны,людзі ішлі на прызыуныя пункты, каб служыць у родным Беларускім Войску - каб людзьмі звацца!

А далей яшчэ лепей, цэлымі абозамі са зброяй і амуніцыяй едуць і здаюцца партызаны, пакінуушы чырвоныя банды - гэта водгук на заклік Прэзыдэнта Р.Астроускага да партызан беларусау.

Прыняцце і рэгістрацыя навабранцау зацягнулася значна даужэй,чым было запланавана. Прычынау было некалькі: па першае-неспадзяваная колькасць людзей,па другое-недахоп і невопытнасць афіцэрау,і па трэцяе-перашкоды,якія сталі чыніць нямецкія улады,перапалохаушыся такога магутнага нацыянальага уздыму.Аднак,не гледзячы на усе гэта, мабілізацыйныя камісіі з поспехам выканалі свае абавязкі і на першых-жа тыднях па мабілізацыі у Гал.Кір.БКА паступаюць весткі з 7 акругау:

Менск...	Сфармавана 6 батальенау
Слуцак...	Сфармавана 5 батальенау
Наваградак...	Сфармавана 4 батальенау
Баранавічы...	Сфармавана 8 батальенау
Глыбокае...	Сфармавана 4 батальены
Вілейка...	Сфармавана 4 батальены
Слонім...	Сфармавана 3 батальены

Акрамя гэтага, у Слуцку перанята ад Акруговай паліцыі артылерыйская батарэя,ды 36-ты паліцэйскі полк ва Урэччы. У Наваградку сфармаваны кавалерыйскі эскадрон.

Аднак справа абцяжваецца з узбраеннем і рыштункам жаунерау.Немцы не датрымоуваюць дамовы,і наумысна марудзяць з дастаукай зброі і амуніцыі,а што дастауляюць,нічога не вартае: старые узоры карабінау італьянскіх, галандскіх і французскіх. З амуніцыяй яшчэ горш -амаль зусім няма . Кулямёты пераважна трафейныя старапольскія і савецкія, якія спачатку трэба адрамантаваць.Адразу-ж пры батальенах паустаюць майстэрні, самавукі-умельцы робяцца "збройных спрау майстрамі" і як могуць прыводзяць у баявы стан тое, што есць.

І раптам,прыемная неспадзеука:абозы з падарункамі.Вязуць жыта,крупы,соль,гародніну,мяса,скруткі палатна,скуры,сена,і часам з пад саламянай посцілкі возу выцягаюць мінаметы, аутаматы,ручныя і нават станкавыя кулямёты з запасамі амуніцыі.

І, не гледзячы на усе гэтыя цяжкасці і недахопы, ужо праз месяц некаторыя батальены уступаюць у актыуную барацьбу з партызанскімі бандамі і з гонарам вытрымоуваюць баявое хрышчэнне.І як горда гучыць марш БКА "Ідуць жаунеры беларусы", калі стройныя калоны жаунерау маршыруюць па вуліцах беларускіх гарадоу і весак.К гэтаму часу паступаюць весткі з Ліды,Гародні, Беластоку аб фармаванні там батальенау БКА, усяго ствараецца 39 стралковых і 12 саперных батальенау, а гэта ужо сіла.

У красавіку 1944 года Прэзідэнт БЦР збірае у Менску нараду акруговых начальнікау БКА,каб асабіста выслухаць рапарты, абгутарыць напатканыя цяжкасці, ды абмеркаваць,як іх вырашыць.На нарадзе ізноу падкрэсліваецца брак зброі,цяжкасці з амуніцыяй і вопраткай.Між іншым, ставіцца прапанова:распусціць БКА,альбо у лепшым выпадку, зменшыць асабовы склад БКА на столькі, на колькі есць зброі.А яе было толькі,каб узброіць 10-15 батальенау.Даведаушыся аб гэтым,нямецкія акупацыйныя улады перапалохаліся,бо ужо прызвычаіліся да адважных баявых дзеянняу БКА супраць партызан,і ізноу паабяцалі даставіць зброю. Сапрауды, дастаука зброі палепшала,але усерорна не дастаткова.

У міжчассе,у Менску адбыліся тры курсы перападрыхтоукі афіцэрау,па 50 чалавек кожны, ды адкрыуся першы курс афіцэрскай школы з 280 курсантамі.

Да гэтагу часу капітан Ф.Кушаль падвышаецца у чын маера. Кіраунік афіцэрскай школы лейтэнант Віктар Чабатарэвіч падвышаецца да старшага лейтэнанта.Атрымоуваюць падвышэнні акруговыя начальнікі БКА, камандзіры батальенау і рот. Выпрацоуваецца прысяга БКА і вызначаецца дзень прыняцця прысягі: на урачыстасцях прысвечаных 25 сакавіка.

5 красавіка 1944 г.Прэзідэнт БЦР зацвярджае першапачатковае палажэнне аб афіцэрскіх рангах у БКА і аб уніформе.

12 красавіка 1944 г.Прэзідэнт БЦР зацвярджае палажэнне аб падафіцэрскіх службовых ступенях у БКА.

28 красавіка 1944 г. выдаецца пастанова Прэзідэнта БЦР аб утварэнні фонду дапамогі сем'ям вайскоуцау БКА.

6 чэрвеня 1944 г. выдаецца загад Прэзыдэнта БЦР абавязваючы афіцэрау БКА насіць толькі сваю беларускую уніформу і забараняецца ужыванне афіцэрскіх адзнакау чужых армій.

Вызначаецца камісія дзеля далейшай апрацоукі уніформы і адзнак БКА.

Усе,здаецца,ідзе,як належыць.Але падзеі разгортваюцца не зусім спрыяльна.Немцы,устрывожаныя такім моцным нацыянальным уздымам, пачынаюць сістэматычна перашкаджаць умацаванню БКА.Шантаж і перашкоды паступова пераходзяць у тэрор. У заходняй Беларусі, немцы ідуць на патаемнае пагадненне з польскай падпольнай Арміяй Краевай,якая,са згоды немцау, шырока разгортвае кампанію знішчэння беларускага свядомага актыву і праваслаунага духавенства,а асабліва,афіцэрау і супрацоунікау БКА.Ва усходняй Беларусі немцы дзейнічаюць больш адкрыта.З падтрымкай акруговых гэбітс-камісарау,мясцовай жандармерыі, аддзелы СД хватаюць знянацку найвыдатнейшых афіцэрау БКА, і паводле фальшывых абвінавачванняу у сувязі з партызанамі,закатоуваюць да смерці,як то сталася у Слуцку з заступнікам акруговага начальніка БКА капітанам Янкай Калядой. Альбо высылаюць у канцлагер,як то сталася з лейтэнантамі Алесем Адзярыхай і Анатолем Кулікам.

У Слуцку акруговы начальнік БКА Сцяпан Шнэк быу схоплены у пастцы устроенай у ягоным асабістым кабінеце, і услед, арыштоуваюць яго сям'ю.Толькі дзякуючы своечасоваму і безкампрамісному умяшанню Прэзідэнта БЦР Р.Астроускага,ен пасля двухмесячнага знаходжання у Менскай турме,нарэшце быу вызвалены і вернуты у шэрагі БКА.

К гэтаму часу фронт пагрозліва набліжаецца да Менску. Слаба узброеныя батальены БКА,хаця і паспяхова змагаліся з партызанскімі бандамі,не у сілах былі аказаць належны супраціу лавіне, узброенай да зубоу, Чырвонай Арміі.

Пачалося адступленне.Дзе ні дзе з баямі,каб вырвацца з акружэння.Некаторыя часткі БКА сыходзяць у лес,каб адтуль весці далейшую барацьбу,якая,між іжнным,працягнулася пад камандай генерала Вітушкі аж да 1948 году. Некаторыя часткі БКА проста распускаюцца па хатах....

Наступіу змешны перыяд дзеяння БКА.Раскіданыя адступленнем адзінкі БКА,далучаныя да іх аддзелы Беларускай паліцыі ды службы парадку,ющакія аддзелы супрацьпаветранай абароны і часткі Саюзу Беларускай Моладзі паступова фармуюцца у гэтакзваную 30-ю Беларускую дывізію, і неузабаве ізноу набываюць баяздольны стан.

У гэты час,у Бэрліне Беларуская Цэнтральная Рада фармуе Беларускі Кадравы Батальен,пад камандай маера Пятра Касацкага, а пры ім афіцэрскую і падафіцэрскую школы.

У гэты час маер Ф.Кушаль падвышаецца у ранг падпалкоуніка, але на пасаду кіраунiка вайсковых спрау БЦР і галоунакамандуючага Беларускай Краевай Абаронай прызначаецца болей дасведчаны палкоунік Канстанцін Езавітау , былы кіраунік вайсковых спрау Рады БНР з 1918 году, і хутка пасля гэтага падвышаецца у ранг генерал-маера.

Чырвоная армія ужо на узбярэжжы Віслы Палякі падымаюць паустанне пад камандай Генерала Бор-Камароускага.

Немцы спрабаваюць накіраваць 30-ю Беларускаую дывізію на падауленне паустання.Але камандзір дывізіі маер Мікула катэгарычна адмаулявецца.Ен гэта тлумачыць так:З палякамі у польскай Варшаве нам няма за што сварыцца.І пакуль яны не палезуць на Беларусь,мы з імі біцца не будзем.

Маер Мікула быу арыштаваны у той самы дзень і расстраляны, а за ім кожны дзесяты.30-я Беларуская дывізія была перафармавана,дапоунена немцамі і пад камандай немца палкоуніка Зіглінга, адпраулена на Заходні Фронт,не гледзячы на пратэсты Прэзідэнта БЦР Р.Астроускага.Немцы не звярнулі ніякай увагі на гэтыя пратэсты,і хутка аб гэтам пашкадавалі,бо вялікая частка дывізіі,уночы проста перайшла лінію фронту і здалася саюзнікам у палон.Некаторыя з беларускіх жаунерау апынуліся у польскім корпусе генерала Андэрса і гінулі у баях пад Монтэ-Касіна.Другая частка апынулася у Французскім Чужаземным Легіёне і гінулі у джунглях Інда-Кітаю ды пустынях Афрыкі, а рэшта засталася у палоне да канца вайны.

Заканчэнне будзе.

З ЖЫЦЦЯ БЗВ

13 чэрвеня адбылося пасяджэнне Каардынацыйнай Рады БЗВ. З розных куткоу Беларусі, за выключэннем Гомельшчыны і Магілеушчыны, з'ехаліся сябры згуртавання. Замежжа было прадстаулена трымя суполкамі: з Казахстана, з Літвы і з Масквы. На парадку дня было абмеркаванне бягучых питанняу жыццядзейнасці вайсковых фармаванняу на тэрыторыі Беларусі. Менавіта, вайсковых фармаванняу, а не Беларускага Войска. Войска мы маем толькі фармальна. Пакуль што няма у ім галоунага-беларускага духу, беларускім яго трэба яшчэ зрабіць. Гэта і есць найгалоунейшая задача БЗВ на сучасны момант .

З гэтай думкі і распачау Раду старшыня БЗВ падпалкоунік Статкевіч. У сваім выступленні ен дау кароткую справаздачу Выканаучай Рады БЗВ аб праведзенай рабоце. Асноунай заваевай БЗВ, падкрэсліу выступаючы, з'яуляецца выпрацоука і падпісанне антыкрызіснага пагаднення. Пад ім паставілі свае подпісы амаль усе вядучыя партыі і арганізацыі Беларусі. Змест антыкрызіснага пагаднення даволі закумуфляваны і чалавек недасведчны, асабліва, калі ен не цікавіцца беларускімі справамі, можа і не зразумець, што да чаго. Для такіх даем тлумачэнні. Антыкрызіснае пагадненне заключана на выпадак нестабільнасці, анархіі, агрэсіі ці вайны, якія могуць зыходзіць з боку унутраных дэструктыуных сілау ці суседніх краін і пагражаць суверынітэту і незалежнасці Рэспублікі Беларусь. Калі верыць сродкам масавай інфармацыі, то можна заувважыць, што палітычныя сітуацыі практычна ва усіх суседніх дзяржавах далекія ад стабільнасці. Гэтая нестабільнасць нясе пэуную пагрозу Беларусі. Сілы, якія ствараюць гэтую нестабільнасць-вельмі магутныя, таму справа абароны незалежнасці Беларусі павінна стаць агульным клопатам усіх партый і арганізацый. Амаль усе партыі і арганізацыі разумеюць гэта і паставілі свае подпісы пад антыкрызісным пагадненнем і дамовіліся, што у выпадку крызісу яны забудуць міжпартыйный спрэчкі і будуць разам змагацца за незалежнасць Бацькаушчыны. Кіраваць змаганнем будзе антыкрызісны камітэт, які узначаліу старшыня Савету міністрау Рэспублікі Беларусь В. Кебіч.

Каб болей не вяртацца да антыкрызіснага пагаднення заувважым адну акалічнасць. Не падпісалі антыкрызіснае пагадненне "беларускія" камуністы, што зразумела, бо незалежнасць Беларусі ва усе часы ім была да ліхтара, і не падпісау кірауні́к (тады яшчэ) Беларускай чырвонасцяжнай акругі, а зараз намеснік Міністра абароны Рэспублікі Беларусь генерал Кастэнка. А гэта не зразумела.

Але вернемся да каардынацыйнай рады. Выступаючы, старшыня БЗВ прапанавау выказацца наконт магчымага прыняцця прысягі у Беларускім Войску, адзначыушы пры гэтым, што прыняцце прысягі з'яуляецца неад'емным атрыбутам вернасці войска Беларусі і яе народу. Спрэчкі вакол прысягі вядуцца дауно, аднак на Каардынацыйнай Радзе БЗВ выступаючых супроць прысягі н. было. Аднадушна і адназначна - прысягу трэба прымаць вырашыла Каардынацыйная Рада БЗВ, што і было зафіксавана у выніковых дакументах. Больш таго, казахстанская дэлегацыя прапанавала папярэдзіць Міністэрства абароны, што калі яно не прывядзе войскі да прысягі, то БЗВ звернецца напрамую да афіцэрау з заклікам аб прыняцці прысягі самастойна у дзень 25 сакавіка 1993 года. Аднак прапанова пакуль што не прайшла. Не прайшла пакуль, бо недахоп галасоу быу нязначны. Пройдзе на наступнай Радзе, ці на з'ездзе БЗВ, які адбудзецца у канцы года.

Далей падпалкоунік Статкевіч спыніуся на працы Выканаучай Рады БЗВ па патрыятычнаму выхаванню у войску і у школах. Патрыятычнае выхаванне-найгалоунейшая задача і БЗВ і выканаучай рады антыкрызіснага камітэта. Па ініцыятыве БЗВ у рэспубліканскім друку з'явіуся артыкул "Забытая слава" (кароткі агляд ваеннай гісторыі Беларусі). Гэта і есць той матэрыял, на якім трэба выхоуваць беларускіх вайскоуцау. Да кожнага жаунера і афіцэра трэба давесці славутую гісторыю нашай Бацькаушчыны, яе ваяроу, пакутныя шляхі барацьбы за незалежнасць. У спрэчках па гэтаму пытанню многія сябры БЗВ скардзіліся на недахоп матэрыялу, на тое што многія афіцэры ані не ведаюць гісторыі, а некаторыя нават варожа ставяцца да беларушчыны. У праграмах па гуманітарнай падрыхтоуцы замест Вітаута і Астрожскага вымушаюць вучыць Пятра і Суворава. У выступленнях падкрэслівалася, што ад вырашэння гэтага пытання залежыць, ці будзем мы мець Беларускае Войска, беларускі дух. Есць у жыцці і станоучае. Чытаючы старонкі "Забытай славы", у зносінах з афіцэрамі БЗВ многія вайскоуцы адкрывалі для сябе новы свет, у іх душах наступау той вялікі пералом нацыянальнага нігілізму, супроць якога і накіравана нацыянальнае адраджэнне. Тэма патрыятычнага выхавання была адлюстравана у заяве Каардынацыйнай Рады.

Наступнае пытанне аб лесе афіцэрау-беларусау. У заяве па гэтаму пытанню гаворыцца наступнае: распрацаваць дзяржауную праграму вяртання беларускіх афіцэрау на Радзіму.

На Каардынацыйнай Радзе была звернута увага на тое, што у асобных месцах адбываецца цкаванне сяброу БЗВ. Была спроба звольніць п-ка Савінка. Праследуюцца камандаваннем маеры Варанец і Гельдыеу. Іх так - сама ожываюць. Але Статкевіч запэуніу, што БЗВ за сваіх сябрау будзе змагацца і глуму не пацерпіць.

Пасля старшыні з садакладамі выступілі старшыня суполкі БЗВ пры Міністэрстве абароны Рэспублікі Беларусь і сябра Выканаучай Рады БЗВ падпалкоунік Бірукоу . Садаклады тычыліся праблем арганізацыйнай працы БЗВ. Выступаючыя у спрэчках, як ужо адзначалася, падтрымлівалі тую, ці іншую прапанову, нешта адхілялі, вылучалі заувагі напрацоуваючы матэрыял для выніковых дакументау.

У "розным" абмяркоуваліся дробныя пытанні: фінансавае становішча, стауленне да рэферэндуму, пра пячатку...

Беларуская прэса коратка паведаміла аб пасяджэнні Каардынацыйнай Рады БЗВ. Нават былі прыгаданы выніковыя дакументы. Аднак чамусці уся прэса, акрамя газеты "Добры вечар", абышла адно далікатнае пытанне, якое мае месца у заяве. Гэта пытанне пра польскую экспансію. Многія выступаючыя гаварылі аб эксапансіі на Баларусі прапольскага руху праз касцел . З гэтай нагоды Рада прыняла заяву з асуджэннем дзеянняу каталіцкіх місіянерау. На думку БЗВ гэтыя дзеянні антыдзяржауныя. Аднак асудзіць замала. Трэба прымаць рашучыя захады. Ухваляе прыезд на Беларусь польскіх ксяндзоу урад і таму ад яго трэба патрабаваць рашучых дзеянняу. Казахстанская дэлегацыя падыйшла да галасавання па гэтаму патанню з лозунгам: НА БЕЛАРУСІ ПАЛЯКАУ НЯМА і ураду не ухваляць прыезд на Баларусь ксяндзоу з Польшчы. Аднак памяркоуныя беларусы з Беларусі прагаласавалі толькі другую частку лозунга. Пакуль што...

¤ ¤
¤

22 чэрвеня адбылася сустрэча кірауніцтва БЗВ з кірауніцтвам управы выхавання і кадрау Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь. Сустрэча адбылася у Міністэрстве. Дэлегацыю БЗВ узначалілі старшыня БЗВ падпалкоунік Мікола Статкевіч і народны дэпутат Рэспублікі Беларусь Алег Трусау. Дэлегацыю Міністэрства узначаліу заступнік міністра абароны па выхаванню і кадрах генерал-маер Ісачэнкау. Яны ж і утварылі нешта накшталт прэзідыуму. Веу сустрэчу Мікола Статкевіч.

Сустрэча пачалася у атмасферы, калі не варожасці, то ярка выражанага антаганізму і узаемнага непрыняцця пунктау гледжання супрацьлеглага боку, але па ходу справы аказалася, што маецца вельмі шмат пазіцый, па якіх магчыма супрацоуніцтва.

Гутарка ішла пра патрыятычнае выхаванне, беларусізацыю, вяртанне беларускіх афіцэрау на Радзіму, пра карупцыю у Беларускім Войску, пра пераход на свае адзнакі і форму і, вядома, пра ваенную прысягу. Па усіх пунктах, акрамя прысягі, дасягнута паразуменне. Генерал Ісачэнкау паабяцау даць "зяленае святло" для працы БЗВ у вайсковых частках дзеля патрыятычнага выхавання жаунерау. Але у ходзе гутаркі склалася уражанне, што Міністэрства як бы знаходзіцца у рэжыме чакання. Яно як бы усе і падтрымлівае, але не сення, не зараз, не цяпер. А калі? А чаго чакаць? Жніуня, ці яшчэ чаго? Магчыма гэтым рэжымам чакання выклікана і тое, што і пасля гэтай сустрэчы сябрам БЗВ у Беларускім Войску не палягчала. Яны, па-ранейшаму, не маюць магчымасці выйсці на шырокую працу у частках.

Непрыймальнай з'яуляецца прапанова генерала Ісачэнкава аб тым, што спачатку трэба змяніць форму, а пасля ужо думаць пра нацыянальныя адзнакі. Гэтая прапанова выклікае у памяці вядомую байку пра Хаджу Насрадзіна, асла і шаха. Пакуль тая новая форма будзе распрацована, пашыта ды уведзена пры адсутнасці грошай, то тыя адзнакі ці самі увядуцца, ці не патрэбныя будуць, ці самога генерала ужо не будзе, але яму усяроуна нічога рабіць не трэба.

У цэлым жа сустрэча была карыснай . Калі б такія сустрэчы сталі пастаяннымі можна было б зняць многія непаразуменні, якія узнікаюць паміж БЗВ і Міністэрствам абароны Рэспублікі Беларусь.

¤ ¤
¤

У пачатку ліпеня адбылася сустрэча кірауніцтва БЗВ са Старшыней Вярхоунага Савета Рэспублікі Беларусь спадаром Шушкевічам С.С. Гаворка ізноу ішла пра прысягу. Спадар Шушкевіч пагадзіуся з тым, што прысягу трэба прымаць, але, як і калі гэта будзе, не вядома. Спадар Шушкевіч выказау таксама згоду з тым, каб узлажыць абавязкі па патрыятычнаму выхаванню у Беларускім Войску на БЗВ.

¤ ¤
¤

Старшыней камісіі па распрацоуцы нацыянальнай сімволікі прызначаны народны дэпутат Рэспублікі Беларусь Алег Трусау. Хочацца спадзявацца, што сімволіка будзе сапрауды нацыянальнай.

¤ ¤
¤

Рэдакцыя "Рокаша" выказвае шчырую падзяку сваім былым супрацоунікам, якія пакінулі Казахстан і паехалі кожны на сваю Радзіму :

Андрэю Аучыннікаву з горада Пермь,
Аляксею Мазурау з Ніжняга Ноугарада,
мастаку Ібраіму Сейтасманаву з Узбекістана.

Шчыры вам "Дзякуй" за працу на беларускае адраджэнне.

Нумар падрыхтавалі: Станіслау Суднік, Ігар Супаненка, Віктар Грамадка, Алесь Гінясецкі.
Шрыфт тэхнічны. Наклад абмежаваны. Рэдакцыя дазваляе перадрук сваіх матэрыялау любому выданню.
Адрас для кантактау: 478200 Казахстан, Джэзказганская вобл. г. Прыазерск вул. Панфілава д.3 кв. 20 Суднік С.В.